

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-rz 19/2020-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Damira Kosa kao predsjednika vijeća te dr. sc. Zdenka Konjića, Perice Rosandića, Vesne Vrbetić i Melite Božičević-Grbić kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Martine Setnik kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv opt. D. B., zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 53/91., 39/92., 91/92., 31/93., 35/93., 108/95., 16/96. i 28/96. - dalje u tekstu: OKZRH) i dr., odlučujući o žalbi branitelja opt. D. B., odvjetnika E. V. podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 6. veljače 2020. broj K-Rz-4/2014-170, u sjednici vijeća održanoj 2. ožujka 2021.,

p r e s u d i o j e:

Žalba branitelja opt. D. B., odvjetnika E. V. odbija se kao neosnovana te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu, opt. D. B. je u odsutnosti proglašen krivim da je na način i pod okolnostima opisanim u izreci te presude počinio jedno kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, te jedno kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH, pa mu je za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva na temelju čl. 120. OKZRH utvrđena kazna zatvora u trajanju od osam godina, a za kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH utvrđena mu je kazna zatvora u trajanju od sedam godina, te je na temelju čl. 43. st. 1. i 2. toč. 2. OKZRH osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina.

Na temelju čl. 148. st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje u tekstu: ZKP/08.) u vezi čl. 145. st. 2. toč. 1., 6. i 7. ZKP/08., opt. D. B. obvezan je na naknadu efektivnih troškova kaznenog postupka u iznosu od 3.321,00 kuna, kao i troškove paušala u iznosu od 1.000,00 kuna, sve u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude, kao i trošak branitelja po službenoj dužnosti, o čemu će sud donijeti posebno rješenje.

Protiv ove presude žalbu je podnio branitelj opt. D. B., odvjetnik E. V.

Branitelj optuženika pobija presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

Na žalbu branitelja optuženog državni odvjetnik je podnio odgovor, uz prijedlog da se žalba odbije kao neosnovana.

Na temelju čl. 474. st. 1. ZKP/08., spis je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalba nije osnovana.

Iako branitelj optuženog u žalbi kao osnovu pobijanja presude ističe bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08., pri čemu samo sumarno ističe kako izreka i obrazloženje pobijane presude nisu razumljivi, dok se navedena žalbena tvrdnja detaljnije ne obrazlaže, osim što se ističe da sud nije s jednakom pažnjom utvrđivao činjenice koje terete optuženika i one koje mu idu u korist. Osim toga, kroz navedenu žalbenu osnovu se nadalje navodi da iz izreke presude nije jasno kako je prvostupanjski sud utvrdio da se u konkretnom slučaju radilo o hicima iz automatske puške, budući da takva teza ne proizlazi iz provedenog dokaznog postupka.

Suprotno istaknutoj žalbenoj tvrdnji, ovaj sud drugog stupnja nalazi kako su izreka i obrazloženje prvostupanjske odluke u cijelosti razumljivi, te da pobijana presuda u sebi sadrži sve razloge o odlučnim činjenicama koji su potpuno jasni i bez proturječnosti, a također i razloge o tome zbog čega sud prvog stupnja smatra da se u konkretnom slučaju radilo o hicima koji su upućeni iz automatskog oružja. Druga je stvar što žalitelj subjektivno smatra da ti razlozi nisu dostatni te ih ne prihvaća, a što se, kao i primjena automatskog oružja, zapravo odnosi na žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a ne označenu bitnu povredu iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08.

Budući da istaknuta bitna povreda nije ostvarena, ovaj drugostupanjski sud ispitao je pobijanu presudu u tom dijelu po službenoj dužnosti, sukladno čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08., pri čemu nije utvrdio da bi sud prvog stupnja počinio bitne povrede odredaba kaznenog postupka na koje ovaj sud pazi po zakonu, slijedom čega žalba optuženika zbog bitne povrede nije osnovana.

Pobijajući utvrđeno činjenično stanje branitelj optuženog ističe da nitko od svjedoka, pa čak ni svjedok - žrtva D. B. nije sigurno iskazao da bi optuženik počinio kazneno djelo za koje je pobijanom presudom proglašen krivim. Također se ističe da je iskaz svjedoka D. J. na kojem se također pobijana presuda temelji unaprijed pripremljen još u policiji, te da sud nije uopće cijenio ostale dokaze, kao i materijalnu dokumentaciju koja prileži spisu, a koji dokazi idu u prilog optuženiku. Žalitelj naposljetku također smatra da je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno, jer je sud prvog stupnja odbio prijedlog za provođenje očevida na licu mjesta, kojim bi se zapravo utvrdilo da svjedok D. B., zbog konfiguracije terena nije mogao vidjeti tko je točno pucao na oštećene A. B., J. B. i M. B.

Suprotno žalbenim tvrdnjama optuženika, prvostupanjski je sud na temelju izvedenih dokaza, prema ocjeni ovog suda drugog stupnja utvrdio sve odlučne činjenice iz kojih

nedvojbeno proizlazi da je opt. D. B. počinio kaznena djela upravo onako kako su ona opisana u izreci pobijane presude. Naime, iz razloga prvostupanjske presude proizlazi da je svjedok oštećeni D. B. vjerodostojno i okolnosno opisao cijeli inkriminirani događaj, a dijelovi iskaza tog svjedoka potvrđeni su i ostalim izvedenim dokazima, pri čemu, prije svega i iskazom svjedoka D. J. Tako iz iskaza svjedoka D. B. proizlazi da je osoba koja je rafalno pucala na njegove roditelje i baku (pok. ošt. A. i M. B., te J. B.) nakon što su izašli iz obiteljske kuće i predali se bio upravo optuženik kojeg je od ranije poznavao i da nitko drugi osim njega tada nije pucao. Takav iskaz svjedoka u većoj mjeri je potkrijepljen iskazom svjedoka D. J., kojeg sud prvog stupnja s pravom cijeni kao vjerodostojnog, a posebno u dijelu u kojem je svjedok iskazao kako je upravo optuženik imao automatsku pušku, budući je i sam bio pripadnik TO srpskih paravojnih formacija, u kojoj postrojbi je bio i optuženik.

Prema tomu, neosnovana je tvrdnja iz žalbe branitelja optuženika da je sud činjenično stanje u konkretnom slučaju utvrdio samo na iskazima svjedoka oštećenog D. B. i svjedoka D. J., a da ostale iskaze svjedoka, kao i materijalnu dokumentaciju nije cijenio kao vjerodostojnu. Ovo iz razloga, jer je prvostupanjski sud detaljno obrazložio što proizlazi iz iskaza ostalih ispitanih svjedoka i materijalne dokumentacije, te je navedene činjenice doveo u vezu s iskazima svjedoka B. i J., kao i obranom optuženika. U toj je konstelaciji izvedenih dokaza prvostupanjski sud ispravno otklonio obranu optuženika kao vjerodostojnu, pravilno je smatrajući usmjerenom na izbjegavanje kaznene odgovornosti i to posebice u dijelu gdje optuženik opisuje kako je inkriminiranog dana bio odjeven i kakvo je naoružanje nosio, što je u potpunoj suprotnosti s iskazom svjedoka J. (pripadnika iste TO), koji ga je kritičnog dana vidio u vojnoj odori s automatskom puškom, a tako ga je vidio i oštećeni D. B. Konačno, ovdje valja naglasiti kako ni sam optuženik u svojoj obrani ne osporava da je inkriminiranog dana bio na mjestu događaja (za vrijeme oružanog sukoba), iako pritom ističe kako je bio oko 300 metara udaljen od kuća, pa mu u ovom drugom dijelu prvostupanjski sud s pravom ne vjeruje, jer je taj dio obrane u potpunoj suprotnosti sa iskazima svjedoka B. i J.

U odnosu na tvrdnju branitelja optuženika da je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno zbog toga što nije proveden očevid na licu mjesta, treba reći kako žalitelj nije u pravu. Naime, ispravno je prvostupanjski sud taj dokazni prijedlog odbio, jer i po ocjeni ovog suda drugog stupnja, provođenjem tog dokaza ne bi se mogla utvrditi niti jedna odlučna činjenica važna za opstojnost kaznenih djela koja su optuženiku stavljena na teret, tim više što je optuženika na licu mjesta osobno prepoznao oštećenik D. B., čiji iskaz je u tom dijelu već analiziran i kao vjerodostojan prihvaćen kako po sudu prvog, tako i po ovom drugostupanjskom sudu.

Stoga, na temelju na temelju sveobuhvatne i pravilne ocjene iskaza ošt. D. B., kao i iskaza svjedoka D. J., sud prvog stupnja izveo je pravilne zaključke o počinjenju kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika od strane optuženika i njegovoj odgovornosti za ta djela. Pritom valja naglasiti da je da je M. B. bio pričuveni policajac u trenutku kada je izašao iz svoje kuće, te u namjeri predaje položio automatsku pušku na zemlju, dok su ostali oštećenici (A. B. i J. B.) u inkriminirano vrijeme bili civili. U obrazloženju presude, a za svoja utvrđenja posebno na str. 8-10 i 15-17, sud prvog stupnja dao je u svemu veoma iscrpne, relevantne i uvjerljive razloge, koje prihvaća i ovaj drugostupanjski sud. Na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, prvostupanjski je sud ispravno primijenio kazneni zakon kada je djelatnost optuženika opisanu u izreci pobijane presude pravno označio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120.

st. 1. OKZRH i kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH. Budući da optuženik svojim žalbenim navodima nije doveo u sumnju utvrđenje odlučnih činjenica, to njegova žalba zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana.

Kako optuženik prvostupanjsku presudu nije pobijao zbog povrede kaznenog zakona, ovaj sud drugog stupnja je pobijanu presudu u tom dijelu ispitao po službenoj dužnosti, sukladno čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08., pri čemu nije utvrdio da bi na štetu optuženika bio povrijeđen kazneni zakon.

Ispitujući pobijanu presudu zbog odluke o kazni u skladu s čl. 478. ZKP/08., ovaj drugostupanjski sud nalazi da je prvostupanjski sud optuženiku pravilno utvrdio sve okolnosti važne za proces individualizacije kazne koje u smislu čl. 37. OKZRH utječu da kazna po vrsti i visini bude lakša ili teža za počinitelja i da je te okolnosti u dostatnoj mjeri valorizirao Naime, prvostupanjski sud je opt. D. B. ispravno uzeo kao olakotno dosadašnju neosuđivanost, te okolnost da su djela počinjenja prije više od 28 godina, kao i činjenicu da je optuženik urednog obiteljskog života i otac jednog djeteta. S druge strane, kao otegotno optuženiku je sud pravilno utvrdio visok stupanj kriminalne volje, budući je isti s male udaljenosti automatskim oružjem lišava života tri osobe koje su neposredno prije toga s podignutim rukama izašle iz kuće.

Stoga, uzimajući u obzir sve tako utvrđene okolnosti, prvostupanjski je sud opt. D. B. za počinjeno kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH osnovano utvrdio kaznu zatvora u trajanju od osam godina, a za kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH kaznu zatvora u trajanju od sedam godina. Tako utvrđene pojedinačne kazne, kao i odmjerena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od dvanaest godina i prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda adekvatna je stupnju krivnje optuženika, pogibeljnosti kaznenih djela, te podobna za ostvarenje svrhe kažnjavanja iz čl. 37. OKZRH.

Kako navodi podnesene žalbe optuženika nisu osnovani, trebalo je na temelju čl. 482. ZKP/08. presuditi kao u izreci ove presude.

Zagreb, 2. ožujka 2021.

Predsjednik vijeća:
Damir Kos, v.r.